

Школска 2017/2018. година

Општинско такмичење ученика основних школа

Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1. Које године је издата збирка песама у чијем предговору је Вук С. Караџић писао о народним певачима и казивачима?

Издата је у Бечу _____ године (упиши годину издања).

2. Како се прецизно назива форма казивања, дата са психолошком, друштвеном и моралном рељефношћу, којом се представља индивидуализовани јунак и истичу његове физичке и карактерне особине и душевна стања?

То је _____.

3. На линији напиши име и презиме народног певача од кога је Вук С. Караџић записао песме „Бој на Мишару” и „Почетак буне против дахија”?

То је _____.

4. Следеће називе стилских фигура правилно распореди поред примера из народне песме: епитет, поређење, персонификација, метонимија, метафора, хипербола.

а) „Јер је крвца из земље проврела” _____

б) „Тко ће љута змаја преварити?” _____

в) „Кад устане кука и мотика” _____

г) „Друмови ће пожељет Турака” _____

д) „Уста раја ко из земље трава” _____

ђ) „Скерлетни бињиш” _____

5.	<p>Напиши наслове песама из којих су наведени стихови.</p> <p>а) „Не може се царство задобити На душеку све дуван пушећи” _____</p> <p>б) „Не гони ли мачванскијех крава, Не води ли српскијех робиња” _____</p>	
6.	<p>Двема усправним цртама означи цезуру у наведеном стиху.</p> <p>„Ја је гледах три године дана”</p>	
7.	<p>Бранковина је мало место поред Ваљева. За Бранковину се везују имена три српска књижевника, теби позната из читанки. На линијама напиши имена и презимена тих књижевника.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
8.	<p>Напиши значење подвучених речи из Његошевих стихова.</p> <p>„да не гине бисер у <u>буниште</u>” _____</p> <p>„миш у тикви – што је него <u>сужањ</u>” _____</p> <p>„<u>веља</u> крушка у грло западне” _____</p> <p>„тијесна су врата <u>уљанику</u>” _____</p>	
9.	<p>Одреди ко је аутор чувене монографије о Вуку Караџићу, из које је следећи одломак, па заокружи тачан одговор.</p> <p>„Неки богати бечки Србин, кујунџија Лука, нудио је Вуку уз своју ћерку петнаест хиљада сребрњака, богатство којим би била решена многа питања у Вуковом животу. Ана му, међутим, у мираз није доносила ни новац ни лепоту. Женидба њоме доводила га је у сукоб с добрим православцима и отежавала његову даљу борбу против Стратимировића и славеносерба. Мора, ипак, да је била велика Вукова љубав према смеђокосој девојци са Ландштресеа, када је одолео притиску православаца и искушењу мираза.”</p> <p>а) Миодраг Поповић б) Милорад Павић в) Ђуро Даничић г) Богдан Поповић</p>	

10.	<p>На линији напиши наслов песме која је декламована на поселу 25. 1. 1879. у корист породице Ђуре Јакшића. _____</p> <p>Ту песму је написао _____.</p> <p>По књижевној врсти ово је _____ песма, али је и _____ песма, јер је писана с намером да се обележи одређени догађај, пригода.</p>	
11.	<p>Допуни правилно следећи текст.</p> <p>Ако једна строфа има само два стиха, онда је то _____. Ако је рима у строфи распоређена по принципу абба, онда се то зове _____ рима. Уколико се речи које се римују завршавају на вокал, реч је о отвореној рими, а ако се завршавају на сугласник, таква рима се назива _____.</p>	
12.	<p>На шта се односе следећи Његошеви стихови? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Чашу меда јошт нико не попи, Што је чашом жучи не загрчи; Чаша жучи иште чашу меда, Смијешане најлакше се пију...”</p> <p>Ови стихови односе се на:</p> <p>а) здравље; б) живот; в) исхрану; г) срећу.</p>	
13.	<p>На основу података одреди о ком писцу је реч.</p> <p>Наш познати песник и прозни писац, по националности је био Јеврејин. Припадао је књижевном правцу надреализам. Једини је троструки добитник „Нинове награде”. Представљао се различитим псеудонимима: О. Давидовић, С. Ковачић, С. Николић. Био је неколико пута у затвору. Своју познату песму, коју читаш у осмом разреду, написао је 1938. а објављена је касније у збирци песама „Вишња за зидом”.</p> <p>Име и презиме писца: _____</p>	
14.	<p>На линијама напиши редне бројеве којима ћеш успоставити редослед догађаја и збивања у приповеци „Пилипенда”.</p> <p>___ У преградку гризао је Куријел, ситан, риђ, готово сијед магарац, танких ногу, сама кост и кожа.</p> <p>___ „Ма зар Пиргу? Хоћеш да продаш Пиргу?”</p> <p>___ У исти мах и вјетар хукну јаче и пламен букну и вода у лонцу узаври, те се Пилип трже, сједе и погледа мутним очима око себе.</p> <p>___ „Мучи, Пилипенда, ја сам царске вјере!”</p> <p>Ја се уздам у мога српскога Риста!</p>	

15.	Прочитај стихове и подвуци стих који не припада песми.	
	<p>„Ја је гледах три године дана, Не могах јој очи сагледати, Црне очи ни бијело лице, Девојка га оком запалила, Већ сакупих коло ђевојака, И у колу Милицу ђевојку”</p>	
16.	<p>Пажљиво прочитај следећи текст и на линији напиши појам који недостаје.</p> <p>Врста кружне композиције, која се јавља у песми „Манасија” Васка Попе и којом се почетна и завршна строфа понављају измењеним редом (инверзијом) и тиме чине круг, затворену и складну целину, назива се _____ композиција.</p>	
17.	<p>На линијама напиши називе врста карактеризација које препознајеш на основу тврдњи.</p> <p>а) Наратор представља размишљања јунака, његове бојазни и сумње, осликава његов унутрашњи живот (Андреас Сам). _____ карактеризација</p> <p>б) Истакнут је јунаков карактер, његов однос према добру и злу, истини и правди, доследност, одговорност, морална становишта (Пилипенда). _____ карактеризација</p>	
18.	<p>Међу понуђеним кључним речима, које се односе на Шекспирово дело <i>Ромео и Јулија</i>, подвуци две речи које НЕ ПРИПАДАЈУ датом низу.</p> <p>љубав мржња, Венеција, Верона, смрт, дитирамб, Монтаги, Капулети, трагедија</p>	
19.	<p>У песми Матије Бећковића „Прича о Светом Сави” завршни стихови гласе: „Нека је проклета земља у којој су Пашчад пуштена, а камење свезано”.</p> <p>На линији напиши назив кратке фолклорне форме, по узору на коју су саткани наведени стихови. То је _____.</p>	
20.	<p>У твојим читанкама, све песме страних аутора су преведене.</p> <p>Превод песме с једног језика на други назива се _____.</p> <p>(Допуни реченицу одговарајућим одговором.)</p>	
ПРЕГЛЕДАЛИ:	БРОЈ БОДОВА:	

Решења за VIII разред основне школе Општинско такмичење		Напомена:
1.	1833.	1 бод.
2.	портрет	1 бод
3.	Филип Вишњић	1 бод.
4.	а) хипербола б) метафора в) метонимија г) персонификација д) поређење ђ) епитет	5 или 6 тачних одговора носи 1 бод
5.	а) „Почетак буне против дахија” б) „Бој на Мишару” (наводници нису обавезни)	1 бод
6.	„Ја је гледах три године дана”	1 бод
7.	Десанка Максимовић, (Прота/прота) Матеја Ненадовић, Љубомир Ненадовић (није битан редослед)	Све тачно – 1 бод.
8.	а) ђубриште (сметлиште) б) роб в) велика г) кошница (пчелињак)	3 или 4 тачна носе 1 бод
9.	а) Миодраг Поповић	1 бод
10.	„Светли гробови”, Јован Јовановић Змај, рефлексивна (мисаона), пригодна	3 или 4 тачна одговора – 1 бод.
11.	Ако једна строфа има само два стиха, онда је то <u>дистих</u> . Ако је рима у строфи распоређена по принципу <u>абба</u> , онда се то зове <u>обгрљена</u> рима. Уколико се речи које се римују завршавају <u>на вокал</u> , реч је о <u>отвореној</u> рими, а ако се завршавају <u>на сугласник</u> , таква рима се назива <u>затворена</u> .	Сва три тачна носе 1 бод.
12.	б) живот	1 бод

13.	<u>Оскар Давичо</u>	1 бод
14.	1,3,2,5,4	Цео тачан низ носи 1 бод
15.	<u>Девојка га оком запалила,</u>	1 бод
16.	прстенаста (композиција)	1 бод
17.	а) психолошка карактеризација б) етичка карактеризација	Оба тачна носе 1 бод.
18.	<u>Венеција, дитирамб</u>	Само та два тачно подвучена носе 1 бод.
19.	клетва	1 бод
20.	препев	1 бод